

Leo Nijstad is geboren op 15 december 1924 in Winschoten. Hij was de zoon van Joel Nijstad en Lena Aaltje Bargeboer. Leo had twee zussen.

In 1932 werd in Den Haag het initiatief genomen om binnen de joodse Vereniging Toneel Ontspanning Philantropie (T.O.P.) een Scoutinggroep op te richten. In januari 1933 werd de groep formeel geïnstalleerd als T.O.P.-groep (groep 28) binnen het district Den Haag van de NPV. Van de groep waren zowel jongens (welpen, padvinders en voortrekkers) als meisjes (meisjesgezellen) lid. De groep was actief in het district, deed mee aan districtswedstrijden en kreeg op een gegeven moment de beschikking over een eigen kampeerterrein. Er was veel contact met andere joodse groepen in Nederland. In *Ha'amoed; de Vuurzuil; veertien daagsch orgaan voor Joodsch Den Haag* staan regelmatig verslagen van hun activiteiten.

Leo vierde eind 1937 in Winschoten zijn bar mitswa feest. Een bar mitswa is een ritueel binnen het Joodse geloof, wanneer een Joodse jongen de leeftijd van dertien jaar bereikt. Hij wordt in het artikel padvinderslied genoemd, dus mogelijk dat hij een tijd in Den Haag woonde en daar actief was bij de T.O.P.-groep.

Barmitswo. Ons padvinders-lid Leo Nijstadt vierde voor eenige weken te Winschoten zijn bar-mitswofeest. Wij feliciteeren Leo hiermede van harte, alsook zijn familie, en hopen dat hij zal opgroeien tot een flink Joodsch man.

Met feestelijke P.v.groeten en een stevige felicitatie handdruk
Hopman L. POLAK.

Hij ging op 2 november 1942 met 954 andere Joodse gevangenen op transport van kamp Westerbork naar concentratiekamp Auschwitz. 260 personen moesten de trein in Kosel verlaten. In dit kleine Duitse dorpje, tachtig kilometer voor vernietigingskamp Auschwitz-Birkenau, selecteren de manschappen van 'Organisation Schmelt' een periode lang dwangarbeiders voor werk in projecten in onder meer Breslau, Krakau en het werkkamp Blechhammer. Moos valt in de doelgroep van de nazi's: mannen tussen de vijftien en vijftig jaar. Het is aannemelijk dat hij in Kosel de trein verlaat en vanaf dat moment als dwangarbeider werkt. Vanwege zijn sterfdatum, de laatste dag van een maand, 31 maart 1943, bestaat het vermoeden dat hij tot zijn dood dwangarbeid heeft moeten verrichten.

Meer informatie

[T.O.P.-groep, een Joodse padvindergroep in Den Haag \(1932-1941, 1945- ca. 1950\) – Joods Erfgoed Den Haag](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 7, 1938, no. 16, 14-01-1938 » 14 jan 1938 - Pag. 16 | Delpher](#)

[Leo Nijstad | Oorlogsgravenstichting](#)

[Leo Nijstad Joods Monument](#)

[Leo Nijstad \(Winschoten, 15 december 1924 - Midden-Europa, 31 maart 1943\) - Oorlogsbronnen.nl](#)

[Leo Nijstad - Kamp Westerbork, De Digitale Collectie](#)

[Auschwitz \(concentratiekamp\) - Wikipedia](#)

[Lijst van Jodentransporten vanuit Nederland - Wikipedia](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.